

VLAAMSE OVERHEID

Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

[2011/204065]

3 JUNI 2011. — Omzendbrief ML/12 betreffende de restauratiepremie voor beveiligingswerken aan beschermde monumenten

Aan Mevrouw Berx, Gouverneur van de provincie Antwerpen.
Aan de heer Reynders, Gouverneur van de provincie Limburg.
Aan de heer Denys, Gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen.
Aan de heer De Witte, Gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant.
Aan de heer Breyne, Gouverneur van de provincie West-Vlaanderen.

Mevrouw, Mijnheer de Gouverneur,

1. Inleiding.

In de monumentenzorg wordt de klemtoon gelegd op het voorkomingsbeleid. Het efficiënt en effectief beveiligen tegen brand, inbraak en blikseminslag van beschermde monumenten en de cultuurobjecten die er integrerend deel van uitmaken, vormt een belangrijk facet van dit voorkomingsbeleid en wettigt een inspanning voor het plaatsen van efficiënte beveiligingsinstallaties of vervangen van verouderde installaties.

Deze werkzaamheden komen in aanmerking voor een restauratiepremie. De praktische uitwerking van deze premie wordt neergeschreven in het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2001 houdende vaststelling van het premiestelsel voor restauratiewerkzaamheden aan beschermde monumenten, *verder het restauratiepremiebesluit (Belgisch Staatsblad 19 januari 2001)*.

Deze omzendbrief is er op gericht de restauratiepremie, verleend in het kader van beveiligingswerken, te verduidelijken en de reeds door het Vlaams Gewest genomen initiatieven in het kader van monumentenbeveiliging aan te stippen.

De omzendbrief ML/10 van 19 november 2002 wordt hiervoor aangepast en waar nodig geactualiseerd.

2. Financiële ondersteuning.

De initiatieven op dit vlak van regionale of lokale besturen en van de privé-sector kunnen op de steun rekenen van het Vlaams Gewest.

Ik verwijs in dit verband naar artikel 5, § 1, 2°, 3° en 4°, artikel 20, §§ 1, 2 en 5, en artikel 21, § 1 en § 2 van het restauratiepremiebesluit.

3. Technische en administratieve ondersteuning.

Het Vlaams Gewest wil de lokale initiatiefnemers niet alleen financieel maar ook praktisch helpen om beveiligingsinstallaties te plaatsen.

Het team specialisten van het agentschap, bevoegd voor het onroerend erfgoed [1] heeft typebeschrijvingen opgesteld voor levering, plaatsing en onderhoud van dergelijke installaties.

Hierbij werd onderscheid gemaakt tussen verschillende opdrachten zoals mechanische beveiliging tegen inbraak, elektronische beveiliging tegen inbraak en brand en bliksembeveiliging. Verder wordt ook voorzien in een koppeling aan een centrale meldkamer.

4. De keuze voor de verwezenlijking van het project.

Het beveiligingsproject kan verwezenlijkt worden ofwel volgens een bestellingsopdracht, overeenkomstig de artikels 20 en 28, § 1, ofwel volgens een beveiligingsproject, overeenkomstig de artikels 23 tot 27 van het restauratiepremiebesluit.

4.1. De keuze voor een bestellingsopdracht.

Een bestellingsopdracht betreft een gezamenlijke uitvoering van werken en/of diensten in de zin van artikel 19 van de wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten, waarbij het Vlaams Gewest enkel optreedt in naam en voor rekening van de deelopdrachtgevers bij de gunning. De deelopdrachtgevers staan in voor de volledige uitvoering van elke deelopdracht, afgesloten binnen het kader van de bestellingsopdracht, en dragen hiervoor de volledige verantwoordelijkheid.

Elke deelopdracht/bestelling zal worden afgesloten tussen de houder van de bestellingsopdracht en de deelopdrachtgever die de daadwerkelijke bestelling of deelopdracht plaatst. De eigenlijke bestelling zal worden beschouwd als een afzonderlijke opdracht, die zal worden afgesloten tussen de deelopdrachtgever en de gekozen inschrijver en waarvoor de deelopdrachtgever zelf zal instaan. Deelopdrachten worden gegund door de deelopdrachtgever.

Het Vlaams Gewest heeft, op basis van beschrijvingen met erbij horende prijslijsten, op ruime schaal een beroep gedaan op de mededinging. Voor verschillende beveiligingsformules werd een bestellingsopdracht uitgeschreven.

In concreto betreft het een bestellingsopdracht uitgeschreven voor :

- Elektronische beveiliging tegen inbraak en brand

- Mechanische beveiliging tegen inbraak

- Beveiliging tegen bliksem

- Koppeling verschillende beveiligingssystemen aan een erkende meldkamer en toezicht op en bescherming van roerende en onroerende goederen.

Deze procedure heeft voor de verschillende deelopdrachten een globaal bod opgeleverd met gunstige prijsvorming in vergelijking tot normaal te verwachten offertes voor afzonderlijke opdrachten uitgaande van een lokaal of regionaal bestuur.

Alle documenten die betrekking hebben op deze mededinging (bestellingsopdrachten) liggen ter inzage bij het agentschap bevoegd voor het onroerend erfgoed, Koning Albert II-laan 19, bus 3, 1210 Brussel.

Regionale, lokale besturen en de privé-sector kunnen zo tegen gunstige prijsvoorwaarden kwaliteitsvolle en zeer specifieke en/of omvangrijke beveiligingswerkzaamheden laten uitvoeren evenals een koppeling bewerkstelligen aan een centrale meldkamer, alsook toezicht laten uitoefenen.

De verschillende bestellingsopdrachten werden gegund via een openbare aanbesteding of beperkte offerteaanvraag overeenkomstig de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Aangezien reeds een beroep is gedaan op de mededinging ter gelegenheid van deze bestellingsopdrachten moet dit in dit geval niet opnieuw worden gedaan.

De opdrachtgever kan zich rechtstreeks wenden tot de laagste inschrijver van de bestellingsopdracht en de uitvoering gunnen via de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking aan de door het agentschap bevoegd voor het onroerend erfgoed het kader van de bestellingsopdracht geselecteerde dienstverlener/inschrijver.

In het geval gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden van een bestellingsopdracht zijn de bepalingen in verband met de aanstelling van ontwerpers en uitvoerders overeenkomstig artikel 28, § 1 van het restauratiepremiebesluit niet van toepassing.

4.2. *Andere keuze.*

Wie niet met een bestellingsopdracht wenst te werken, kan een beveiligingsproject verwezenlijken in toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 14 december 2001, overeenkomstig de artikelen 23 tot 27 van het restauratiepremiebesluit.

Het beveiligingsconcept (zie punt 7) moet steeds toegepast worden en dient te worden voorgelegd aan het agentschap bevoegd voor het onroerend erfgoed, dat een machtiging voor deze werken kan afleveren. Zonder machtiging kunnen de beveiligingswerkzaamheden niet worden gestart.

5. *Samenstelling van het dossier.*

In uitvoering van artikel 20, § 5 van het restauratiepremiebesluit moeten in het kader van de bestellingsopdracht de overeenkomst (ontwerp) en het gunningbesluit bij het restauratiedossier-beveiliging gevoegd worden.

6. *Te nemen beslissingen.*

A. *Bestellingsopdracht.*

Indien de opdrachtgever kiest voor een bestellingsopdracht moet hij volgende beslissingen treffen :

1. De entiteit van het Vlaams Gewest, bevoegd voor de beleidsuitvoering inzake het onroerend erfgoed, aanduiden als ontwerper en opvolger van de werkzaamheden. De afdeling staat in voor de gratis opmaak van het technisch en administratief bestek (ontwerp) en van alle documenten voor gunning, aanvang der werken, controle van min- en meerwerken, bijwerken, controle van tussentijdse en eindvorderingsstaten en de opvolging der werken tot en met de definitieve oplevering. Tevens staat zij in voor de efficiënte opvolging van de beveiligingsinstallatie.

2. Zich akkoord verklaren met de wijze van gunning op basis van de bestellingsopdracht en de daaruit voortvloeiende onderhandelingsprocedure.

3. De beveiligingsconcepten zoals hierna beschreven en de onderhoudscontracten uitvoeren overeenkomstig artikel 4 van het restauratiepremiebesluit.

Bovendien verklaart de inschrijver zich akkoord om, wanneer een koppeling wordt gemaakt aan de door de Vlaamse overheid ter beschikking gestelde meldkamer, in te staan voor de benodigde financiële tussenkomsten.

B. *Geen bestellingsopdracht - restauratiepremie.*

Indien de opdrachtgever niet kiest voor de bestellingsopdracht, moet hij volgens artikelen 23 tot en met 27 van het restauratiepremiebesluit een beroep doen op de mededinging en zijn dossier voor goedkeuring voorleggen aan de entiteit van het Vlaams Gewest, bevoegd voor de beleidsuitvoering inzake onroerend erfgoed.

C. *Geen bestellingsopdracht - geen restauratiepremie.*

Ook beveiligingswerken waarvoor geen restauratiepremie wordt aangevraagd, moeten voor goedkeuring voorgelegd worden bij de entiteit van het Vlaams Gewest bevoegd voor de beleidsuitvoering inzake onroerend erfgoed.

7. *Beveiligingsconcepten.*

Bij de ontwikkeling van de onderscheiden beveiligingsconcepten baseerde het Vlaamse Gewest zich op de van toepassing zijnde Europese en Belgische Normen. Het Vlaamse Gewest schuift deze beveiligingsconcepten naar voor zonder daarbij afbreuk te willen doen aan het vrij verkeer van goederen en diensten binnen de Europese Unie. Alle producten met dezelfde functie, zoals beschreven in onderstaande normeringen, die rechtmatig in een andere lidstaat van de Europese Unie of in Turkije zijn vervaardigd en/of in de handel zijn gebracht of die rechtmatig zijn vervaardigd in een EVA-land dat partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, worden eveneens aanvaard.

De Europese en Belgische wet- en regelgeving is van toepassing.

Bij de gegunde beveiligingsopdrachten werd volgende regelgeving en normering toegepast :

7.1. *Inbraak en diefstal.*

Een beveiligingsconcept tegen inbraak en diefstal van een monument en de cultuurgoederen die er integrerend deel van uitmaken, inzonderheid de bijhorende uitrusting en de decoratieve elementen, omvat 2 delen al dan niet gecombineerd :

1. Een mechanische beveiliging in al haar aspecten aangepast aan de voorgestelde beveiligingsgraad en de waarde van de te beveiligen cultuurgoederen. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar de ontsluiting van de beschermde monumenten, inzonderheid het inrichten van schatkamers.

2. Een elektronische beveiliging, voorzien van een koppeling met een centrale meldkamer die beschikt over de vereiste vergunningen. (zie punt 7.4)

Het Vlaamse Gewest opteert reeds geruime tijd voor een eigen beveiligingsconcept met speciaal voor dit doel ontwikkelde soft- en hardware en daaraan tevens een alarmcentrale gekoppeld. Het is dan ook aangewezen dat alle beschermde monumenten met één en dezelfde centrale(koppeling) uitgerust worden. Hierdoor zijn controle, opvolging en bijsturing van op afstand van deze hoogtechnologische uitrusting onder toezicht van Onroerend Erfgoed steeds mogelijk en wordt dit niet overgelaten aan het dagelijks beheer van de initiatiefnemer.

Op 4 oktober 2001 werd dit beveiligingsconcept goedgekeurd in het kader van het koninklijk besluit van 29 oktober 1998 tot vaststelling van de voorwaarden voor installatie, onderhoud en gebruik van alarmsystemen en beheer van alarmcentrales (*Belgisch Staatsblad* 19 juni 1999). Certificatienummers 10-01-0672, 10-01-0673, 10-01-0727, 01-02-0763.

7.2. Brand.

Het elektronisch beveiligingsconcept tegen brand werd gebaseerd op de Norm NBN S 21-100 aangaande de opvatting van algemene installaties voor automatische branddetectie door puntmelder, gepubliceerd in 1986 (met vier amendementen a1-a4).

Tevens wordt er gebruik gemaakt van materialen gebaseerd op de Norm NBN EN 54 - 2 (automatische brandmeldcentrales - deel 2 : stuur en aanduidinrichting) gepubliceerd in 1998.

Daarnaast werd de Norm NBN EN 54-4 aangaande energietoevoer en NBN EN 60950 (normalisatie inzake informatieverwerkend materiaal) toegepast.

De onderneming die de installatie ontwerpt, plaatst of onderhoudt dient gecertificeerd te zijn door een certificatieorganisme dat branddetectie in zijn toepassingsgebied heeft, op basis van de Europese Norm. Dit certificatieorganisme moet EN 45011 geaccrediteerd zijn door BELAC of door een buitenlands accreditatieorganisme.

De onderneming die de installatie ontwerpt, plaatst of onderhoudt moet een samenwerkingsovereenkomst inzake opleiding en support hebben met de producent van de brandmeldcentrale en stelt minstens 2 experten in "installatie van branddetectie systemen" te werk (door het met goed gevolg afgelegd hebben van het examen zoals voorzien in het artikel 6.5 van de certificatieregels voor installateurs van automatische branddetectiesystemen). Tevens worden enkel geschoolde en opgeleide techniekers te werk gesteld.

Er moet een koppeling gemaakt worden met een centrale meldkamer waardoor controle, opvolging en bijsturing kan gegarandeerd worden, zoals voor de inbraak- en diefstalbeveiliging. (zie punt 7.4)

7.3. Bliksembeveiliging.

Het beveiligingsconcept tegen bliksem, zowel ontwerp als installatie, werd gebaseerd op de norm NBN EN 62305 gepubliceerd in 2007.

Er moet steeds een installatieplan bijgevoegd worden.

De NBN EN 62305 is opgedeeld in 4 aparte delen en geldt als aanvullende basisnorm voor de beveiliging van personen, gebouwen en elektrische installaties tegen bliksem.

De keuze van de beveiligingsniveaus wordt uitgewerkt in de NBN EN 62305 en het ontwerp gebeurt volledig volgens het bliksembeveiligingszoneconcept zoals opgenomen in de norm NBN EN 62305-4.

NBN EN 62305-1 - Bliksembeveiliging " Deel 1 : Algemene principes"

NBN EN 62305-2 - Bliksembeveiliging " Deel 2 : Risico Management"

NBN EN 62305-3 - Bliksembeveiliging " Deel 3 : Fysieke schade aan objecten en letsel aan mens en dier"

NBN EN 62305-4 - Bliksembeveiliging " Deel 4 : Elektrische en elektronische systemen in gebouwen"

De bliksembeveiliging moet zodanig worden uitgevoerd dat de bliksemontladingen worden opgevangen en naar de aarde worden afgevoerd zonder dat ze schade aan de bestaande beveiligingsinstallaties tegen inbraak en brand toebrengen en het te beveiligen gebouw en de zich daarin bevindende personen beschermen.

Een afleiderinstallatie bestaat hoofdzakelijk uit een opvanginrichting voor het opvangen van een directe blikseminslag en een aardingsinstallatie voor het afleiden van de ontladingsstromen naar de aarde. Bij een degelijk ontworpen installatie bevindt het te beschermen gebouw zich steeds binnen de beschermde zone rondom de opvangers. Daartoe is de opvanginrichting zo verwezenlijkt dat bij inslaande bliksem het risico dat de inslag niet door de opvanginrichting wordt opgevangen en langs de voorgeschreven weg naar de aardingsinstallatie wordt afgeleid, minimaal is.

Opvangers moeten in voldoende aantal voorzien worden, op plaatsen waar de kans op inslaande bliksem groot is, zoals op uitspringende delen.

De opvanger en de leidingen worden over de nok en langs de randen en vorsten van het dak gelegd en langs de hoeken van het gebouw naar beneden gevoerd, zodat de opvanginrichting zoveel mogelijk een kooi vormt die het te beschermen gebouw omgeeft, zonder dat het noodzakelijk is, behoudens uitzonderlijke gevallen, een werkelijke kooi van Faraday te verwezenlijken.

Voor torens (kerk- en andere) werd gekozen voor een bliksembeveiliging klasse II NBN EN 62305-2, voor de rest van het gebouw werd gekozen voor een beveiliging volgens klasse III NBN EN 62305-2

Tevens moet de installatie voorzien worden van een bliksemstroombeveiliging volgens NBN EN 62305-4 en moeten alle grote metalen delen voorzien worden van een aarding of potentiaalvereffening, tevens moet een aardingsput voorzien worden.

7.4. Koppeling aan een centrale meldkamer.

Elektronische alarmsystemen zijn maar adequaat wanneer deze worden gekoppeld aan een centrale meldkamer.

In het verleden werd door het agentschap bevoegd voor het onroerend erfgoed een eigen beveiligingsconcept ontwikkeld. Er werd vanaf de start geopecteerd voor de koppeling aan een centrale meldkamer die gratis ter beschikking werd gesteld door de Vlaamse overheid.

Om in regel te zijn met de federale wetgeving inzake beveiliging dient echter gebruik te worden gemaakt van een centrale meldkamer die over de vereiste vergunningen beschikt. Dit maakt dat niet langer kan gebruik worden gemaakt van de centrale meldkamer van het EMA (elektriciteit en Mechanica Antwerpen, agentschap Wegen en Verkeer) zoals deze in het verleden werd aangeboden door de Vlaamse overheid.

Het blijft echter tot de doelstelling van het Vlaams Gewest behoren om een totaalbeveiligingsconcept te kunnen aanbieden. Om die reden werd dan ook, middels een beperkte offerteaanvraag, een beroep gedaan op de interne markt en werd uiteindelijk een bestellingsopdracht uitgeschreven. Deze bestellingsopdracht houdt in dat lokale en regionale besturen zich kunnen aanmelden bij de gekozen centrale meldkamer en op die manier een koppeling kunnen bewerkstelligen. Aan deze meldkamer is ook een toezicht verbonden in functie van de bescherming van de roerende en onroerende goederen.

8. *Verbintenissen.*

Het opdrachtgevend bestuur moet tevens het bewijs leveren dat voor een periode van minimaal 10 jaar :

1. Een verzekering tegen brand, waterschade en glasbreuk werd afgesloten met daarbij een bijzondere aandacht voor het monumentale karakter van het onroerend goed.

2. *Onderhoudscontracten* voor inbraak-, brand- en bliksembeveiliging afgesloten werden

De onderhoudscontracten maken deel uit van het beveiligingsdossier.

Dit in uitvoering van :

- Artikel 11, § 1, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, waarin bepaald wordt dat de eigenaars en vruchtgebruikers van een beschermd monument of van een in een beschermd stads- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed, ertoe gehouden zijn, door de nodige instandhouding- en onderhoudswerken, het in goede staat te behouden en het niet te ontsieren, te beschadigen of te vernielen (B.S. 22.04.1976).

- Artikel 7, punt 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, waarin bepaald wordt dat de eigenaars en de vruchtgebruikers van een beschermd monument tot *het onderhouden van de voorzieningen*, onder meer inzake elektrische installaties, verwarming, klimaatregeling, *beveiliging en andere technische installaties*, gehouden zijn (B.S.10.03.1994).

De Omzendbrief ML/10 van 19 november 2002 betreffende de restauratiepremie voor beveiligingswerken aan beschermde monumenten wordt opgeheven.

Ik verzoek U om de inhoud van deze omzendbrief ter kennis te willen brengen van de lokale besturen, toe te zien op de uitvoering en in het Bestuursmemoriaal van Uw provincie te willen publiceren.

Brussel, 3 juni 2011.

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand
G. BOURGEOIS

[1] Tot 1 juli 2011 is het agentschap Ruimte en Erfgoed bevoegd voor onroerend erfgoed. Vanaf 1 juli 2010 wordt deze bevoegdheid geïncorporeerd in het agentschap met als roepnaam "Onroerend Erfgoed."

VLAAMSE OVERHEID

[C - 2011/35671]

Gemeentelijk mobiliteitsplan

De gemeenteraad van Ravels heeft op 1 augustus 2011 de geactualiseerde versie van het gemeentelijk mobiliteitsplan definitief vastgesteld na conformverklaring in de provinciale auditcommissie van 16 juni 2011.

VLAAMSE OVERHEID

Economie, Wetenschap en Innovatie

[2011/204114]

ParticipatieMaatschappij Vlaanderen NV — Herverdeling van waarborgen in het kader van de Waarborgregeling voor K.M.O.'s naar aanleiding van de twaalfde oproep tot financiële instellingen, maatschappijen voor onderlinge borgstelling, leasingmaatschappijen en kredietverlenende vennootschappen voor de sociale economie van 11 februari 2010

Ter uitvoering van artikel 5, § 4 van het ministerieel besluit van 22 februari 2005 tot uitvoering van bepaalde bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 2005 betreffende bepaalde procedurele aspecten van de waarborgregeling voor kleine en middelgrote ondernemingen, met inbegrip van alle latere wijzigingen; artikel 5, § 4 van het ministerieel besluit van 6 mei 2009 tot uitvoering van bepaalde bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 maart 2009 betreffende bepaalde procedurele aspecten van de waarborgregeling voor kleine en middelgrote ondernemingen met betrekking tot de leasingmaatschappijen, met inbegrip van alle latere wijzigingen; worden de toegekende waarborgbedragen onder oproep twaalf op 31 januari 2011 als volgt herverdeeld :

Waarborghouder	Herverdeling
ABK	- € 1.029.248,72
Atlance	- € 316.961,47
Banca Monte Paschi Belgio	- € 0,00
Bank van Breda	- € 0,00
BKCP	- € 2.012.420,64
Delta Lloyd	- € 0,00